

מחר נפגש שמעון עם יזהר, משה, מאיר עמית. בשבוע הבא יערכו בחיפה סמינר בשלשה

ימיט, החל ביום ו' וגמור ביום א' על כל שאלות, והוא רוצה שאני אסכם. הבטחתי

לבוא לא ביום ו' (מפני הטלביזיה) אלא בשבת ויום א'.

אם המיעוט יסדר רשימה נראה לי שאלו יהיו התוצאות: המערך יקבל 20-25 צירים,

"החוג" בערך 30, ליברלים עצמאיים 5-6, מקי 5, אגודה 6-7, מפדל 14 או 13, מפא"י

(המיעוט) 20-25. בגין לא יוכל להקים ממשלה, כי מלבד מפד"ל לא חצטרף אליו שום

סיעה. המערך לא יוכל - כי מכסימום יהיו לו 25 + מפדל 14 = ז"א מכסימום 40 קולות.

מפא"י חציע אז איחוד עם המערך ויהיו לה 20+25 + מפדל 14 + ליברלים 5-6; רוב מוחלט

ואולי חצטרף גם מפ"מ, כי קוי היסוד יהיו אלה של הכנסת השלישית ששוכללו ברביעית,

וכל הזמן היתה מפ"מ אתנו.

- בפגישה הבוקר פתח אשכול שוב במונולוג ארוך אחרי דברי בהיר. משה טען מקודם:

היו בבסחון ב.ג., מ.ד., ש.פ. - עכשיו אין איש אלא אה"ע. קבל על אשכול שמסר

בממשלה דוחים לא מדויקים.

12.6.65, יב' סיוון

כתבתי הבוקר רשימה י"ס "במדינת ישראל המחודשת".

- היתה לי אורחת מפיססבורג, אליס וססין, שהומלצה לפני ע"י השופט מיכאל

מוסמנו שהעיד במשפט אייכמן. לשמחתי לא גזלה ממני הרבה זמן, התענינה במיוחד אם

הרוח החלוצי עוד פנעס בלב הנוער שלנו.

עליתי לפנות ערב לירושלים - לשעור התנך בבית הנשיא. ירצה הפרופ' רייט

על שכם. רייט חזר על עיקרי ממצאיו בספרו על שכם במאה החמש עשרה, השחים עשרה

עד החמשיית או הרביעית.

אחריו דיברתי אנכי על שכם בתנך. עמדתי על חשיבות שכם מימי אברהם ועד

פילוג המדינה בימי רחבעם כמרכז רוחני, שבלי ספק קדמה לירושלים, ומה כיבושיו של

דוד היתה גם מבחינה גיאוגרפית מרכז הארץ שגבולותיה היו מדן ועד באר שבע. זה

נשתנה לאחר הכיבושים של דוד שהגבול היה מנהר פרט בסוריה עד ים סוף ולכן ירושלים

היתה המרכז, ושלומה בנה בה בית המקדש למען הפכה גם למרכז רוחני דתי, ובכל זאת

אחרי מות שלמה עוד שכם היתה המרכז ולכן בא לשם העם להמליך את רחבעם, ואלמלא

היתה לרחבעם קצת מהחכמה המדינית של אביו לא היה הפילוג. עמדתי על שלוש הסתירות

על שכם בספר בראשית: 1) הסיפור על דינה ושכם בן חמור בפרק ל"ד, שמסתיים כאילו

בהריגת כל הזכרים ובביזת כל הרכוש והטף והנשים. 2) כעבור זמן קצר רועים בני

יעקב צאן אביהם בשכם כאילו לא קרה דבר (לז, 12). 3) לבסוף מספר יעקב ליוסף לפני

מותו שהוא כבש את שכם בחרבו ובקשתו. אבל הפרק החשוב ביותר על שכם הוא פרק כ"ד

ביהושע, שלדעתי היא אחת החעודות העתיקות ביותר בספרותנו, ואין כלל להעלות על

הדעת שזה סיפור מתקופת נביאי הכזב או בראשית הבית השני, כשלא היה כל ענין להחשיב

את שכם ולהאר בה מעמד הר סיני שני (לפי דעת מיכה יוסף בן גריון - מעמד הר סיני

יחיד) (שאני שולל - כי מעמד הר סיני היה ליוצאי מצרים ומיוחד שכם ע"י יהושע היו

לעברים שלא יצאו אף פעם מארצם), כי הנביאים שפיארו את דוד לא היה להם ענין לפאר

את שכם, וזוהי חעודה נאמנה עתיקה (אם כי יתכן שנוספו בה פסוקים בפי יהושע ובפי

העם), וזה מסביר החידה שכבר חזל התחבטו בה, למה בחר ה' בעם ישראל - כלום יש

הפליה אצל הקב"ה, ולכן יצרו הגדה שהקב"ה חזר אחרי כל האומות שיקבלו התורה,

ולאחר שאלה טרבו קבלו בני ישראל התורה). האמת היא שבני ישראל בחרו בה' ולא

להיפך, ומשום כך נעשו לעם נבחר.

דברו עוד אחדים וההמשך יהיה בעוד שבועיים בביתי בת"א (ולא במוצ"ש אלא

ביום חמישי).

13.6.65, יום א' יג' סיוון

בצהריים הודיעו על מות בובר.

בשלוש נגשתי לביתו ומצאתי בו את בנו שלא הכרתי ולא ידעתי על קיומו,

שני נכדיו, אחותו - ואת ש.י. עגנון. בילינו יחד כשעתיים - ועגנון סיפר לי שהכיר

אותי ע"י סיפורי ברל והשתתף על פי בקשת ברל בגליון הראשון של הוא אמר

שכל ההשמצות נגדי לא ימנעו בשמי שיעמוד לנצח בהיסטוריה היהודית ועוד ועוד.

כשהוציאו את גופו של בובר לבית הקרח של בית חולים הדסה נסענו שנינו אחרי

הנפטר, ובחזרה הבאתי את עגנון לביתו בתלפיות ברחוב יוסף קלוזנר. הוא היה מאושר

שהייתי בביתו, ודברנו על הנך ותלמוד. הוא כחסיד התלמוד ואני כחסיד התנך.

אמרתי לו כי התנך הוא יצירה עליונה ונצחית של עמנו בארצו ותלמוד היא יצירה חולפת

של עמנו בגלות, אם יש מקומות אחדים בתלמוד החלים על המקומות המקבילים בתנך (עין

חח עין - או ממוק; תאור מעמד הר סיני בשמות - ובאגדה (כל העולם שותק ויוצא הקול

אני ה' אלקיך). הוא שמח להציגנו בפני אשתו, כי אמר שהיא "חסידה" גדולה שלי.

יחסו לשפרינצק הסנוח הוא שלילי, גם אהרונביץ לא נחשב בעיניו. אמרתי לו דעתי כי

אהרונביץ היה יותר חשוב בהרבה משפרינצק.

- יורם קיבל מארה"ל סדר היום שלי מחר בחבל לכיש: ב-1 באבן שמואל,

ב-3 בלכיש, אח"כ בשחר, בחמש בנהורה (החגיגה הגדולה תסודר רק למען אשכול בקריה-

בת - בלעדי).